

DECIZIE

22 februarie 2017

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Valeriu Doagă
Iurie Bejenaru
Oleg Sternioală
Nicolae Craiu
Tamara Chișca-Doneva

examinând recursul declarat de către Societatea cu Răspundere Limitată „Alens Exim”, reprezentată de avocatul Durnescu Mihail,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Societății cu Răspundere Limitată „Alens Exim” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Sigur Art Cons” cu privire la încasarea dobânzii de întârziere, penalității și a cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 20 septembrie 2016, prin care a fost respins apelul declarat de către Societatea cu Răspundere Limitată „Alens Exim” și menținută hotărârea Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 31 martie 2016, prin care acțiunea a fost respinsă,

c o n s t a t ă :

La 12 noiembrie 2015, SRL „Alens Exim” a depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Sigur Art Cons” cu privire la încasarea dobânzii de întârziere, penalității și cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamantul a invocat că în calitate de vânzător a transmis pârâtului bunuri în valoare de 70 428 lei, fapt ce confirmă prin factura fiscală nr. FA 3224956 eliberată în acest sens, îndeplinit în totalitate condițiile contractului de vânzare-cumpărare nr. 4 din 02 martie 2015, prin care împreună cu SRL „Sigur Art Cons” și-au asumat anumite drepturi și obligații, pe când pârâtul în calitate de cumpărător nu a achitat costul acestora, încălcându-și obligațiunile asumate.

Susține că potrivit prevederilor contractuale a fost stabilit că SRL „Sigur Art Cons” v-a achita prima rată în mărime de 20 000 lei la data de 01 aprilie 2015, iar a doua rată în mărime de 50 428 lei la data de 01 august 2015, însă SRL „Sigur Art Cons” SRL nu a achitat la timp ratele prevăzute de contract, fapt pentru care trebuie să achite penalități în mărime de 0,5 % din suma ce urma să fie achitată pentru fiecare zi de întârziere.

Menționează că în legătură cu neexecutarea obligațiilor de către pârât a expedit acestuia o reclamație, prin care a solicitat achitarea prețului pentru mărfurile procurate în termenul prevăzut în contract, iar la data de 28 septembrie 2015, prin intermediul avocatului Mihai Durnescu, a adresat pârâtului a cerere prealabilă,

înregistrată cu nr. 491/15 solicitând achitarea sumei de 3 589,43 lei cu titlu de dobândă de întârziere și a sumei de 25 933,46 lei cu titlu de penalități, plus cheltuielile juridice în sumă de 7 000 lei, însă careva măsuri în sensul achitării datoriei nu au fost întreprinse.

Astfel, indică că multiplele tentative de aplanare a conflictului pe cale amiabilă s-au soldat cu eșec, iar indiferența și neglijența pârâtului, generează în continuu neonorarea obligațiilor contractuale până în prezent și neachitarea datoriei facturale.

Totodată, menționează că a avut cu pârâtul mai multe întâlniri, în urma cărora acesta a garantat returnarea integrală a sumei datorate, în acest sens fiind întocmit un act de verificare a decontărilor reciproce dintre SRL „Sigur Art Cons” și SRL „Alens Exim”, iar la data de 09 septembrie 2015 pârâtul a efectuat un transfer la contul SRL „Alens Exim” în sumă de 70 428 lei.

Sușține că SRL „Sigur Art Cons” nu a respectat condițiile contractuale și nu achitat la timp costul mărfurilor procurate, cauzându-i întreprinderii prejudicii considerabile, iar la moment acesta înregistrează o datorie de 29 522,89 lei, inclusiv dobânda în mărime de 3 589,43 lei și penalitatea în sumă de 25 933,46 lei.

În drept își întemeiază cerințele în baza art.6 al Convenției europene a drepturilor omului, art. 20, 115 Constituția Republicii Moldova, art. 8, 11, 16, 514, 572, 573, 585 Cod civil.

Solicită încasarea din contul SRL „Sigur Art Cons” în beneficiul SRL „Alens Exim” a dobânzii de întârziere în mărime de 3 589,43 lei și apenalității în mărime de 25 933,46 lei.

La 31 martie 2016, SRL „Alens Exim”, reprezentată de avocatul Durnescu Mihail a depus cerere de concretizare a cerințelor, în care a invocat că pârâtul a achitat suma de 29 522,89 lei.

Prin urmare, solicită încasarea din contul SRL „Sigur Art Cons” în beneficiul SRL „Alens Exim” a cheltuielilor de judecată în sumă totală de 15 386 lei, inclusiv - 12 000 lei pentru asistență juridică, 2 500 lei pentru executarea încheierii de asigurare și suma de 886 lei pentru achitarea taxei de stat.

Tot la 31 martie 2016 SRL „Alens Exim” a depus o cerere prin care a refuzat de la pretențiile cu privire la încasarea sumei de 29 522,89 lei.

Prin hotărârea Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 31 martie 2016 acțiunea a fost admisă parțial fiind încasat din contul SRL „Sigur Art Cons” în beneficiul SRL „Alens Exim” suma de 886 lei cu titlu de cheltuieli de judecată, în rest cerințele au fost respinse ca neîntemeiate.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 20 septembrie 2016, a fost respins apelul declarat de SRL „Alens Exim” și menținută hotărârea primei instanțe.

La data de 19 octombrie 2016, SRL „Alens Exim” a declarat recurs împotriva deciziei instanțe de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe în partea respingerii cerințelor cu privire la încasarea cheltuielilor de judecată, cu emiterea unei noi hotărâri în această parte prin care cerințele să fie admise integral. Totodată, solicită constatarea încălcării art. 6 & 1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe în partea respingerii cerințelor cu privire la încasarea cheltuielilor de judecată, considerându-le neîntemeiate, lipsite de temei juridic, fiind adoptate cu încălcarea esențială și aplicarea eronată a normelor de drept material și procedural, fără cercetarea sub toate aspectele, multilateral, complet și obiectiv a circumstanțelor cauzei în ansamblu și în interconexiunea lor.

Astfel, indică recurentul că la emiterea hotărârii prima instanță nu a administrat și apreciat corect probele și eronat a menționat că la dosar lipsesc probe în confirmarea cerințelor cu privire la încasarea cheltuielilor pentru asistența juridică.

Suține că în cadrul examinării cauzei au fost prezentate instanței circumstanțele de drept și de fapt cu anexarea probelor necesare, iar instanțele urmau să încaseze cheltuielile suportate în legătură cu examinarea litigiului în speță, inclusiv cheltuielile pentru asistența juridică de la intimat.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Astfel, instanța de recurs consideră că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 19 octombrie 2016 împotriva deciziei instanței de apel din 20 septembrie 2016 în termen.

Studiind materialele dosarului Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ Lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către SRL „Alens Exim”, reprezentată de avocatul Durnescu Mihail este neîntemeiat și urmează a fi respins, cu menținerea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) CPC instanța, după ce judecă recursul, este în drept să respingă recursul și să mențină decizia instanței de apel.

După cum rezultă din materialele cauzei, înaintând cererea de chemare în judecată împotriva SRL „Sigur Art Cons”, SRL „Alens Exim”, reprezentat de avocatul Durnescu Mihail a solicitat încasarea sumei de 29 522,89 lei formată din dobânda de întârziere în mărime de 3 586,34 lei și penalitatea în mărime de 25 933,46 lei (f. d. 4-8).

Ulterior, la 31 martie 2016, SRL „Alens Exim” a depus o cerere de concretizare a cerințelor, prin care invocând faptul achitării de către SRL „Sigur Art Cons” a sumei de 29 522,89 lei, a solicitat încasarea cheltuielilor de judecată în mărime de 14 500 lei, inclusiv suma de 2 500 lei achitată pentru executarea încheierii de asigurare a acțiunii, suma de 12 000 lei cu titlu de cheltuieli pentru asistența juridică și suma de 886 lei achitată cu titlu de taxă de stat (f. d. 47).

Tot la 31 martie 2016, SRL „Alens Exim” a depus și o cerere prin care a refuzat de la pretenția cu privire la încasarea sumei de 29 522,89 lei în legătură cu achitarea acesteia la 25 martie 2016, de către SRL „Sigur Art Cons” (f.d. 52).

Fiind investită cu judecarea pricinii în cauză prima instanță a respins ca neîntemeiate cerințele cu privire la încasarea sumei și a admis parțial cerințele cu privire la încasarea cheltuielilor de judecată, încasând din contul SRL „Sigur Art Cons” în beneficiul SRL „Alens Exim” suma de 886 lei cu titlu de cheltuieli de judecată.

Iar în favoarea concluziei enunțate prima instanță cu referire la prevederile art. art. 94 alin. (1), 96 alin. (1) și (1¹) și 97 alin. (2) CPC, care reglementează repartizarea cheltuielilor de judecată între părți, compensarea cheltuielilor de judecată și repartizarea cheltuielilor de judecată în cazul renunțării la acțiune și încheierii tranzacției a reținut că SRL „Alens Exim” nu a probat faptul suportării reale a cheltuielilor pentru executarea încheierii privind aplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii în mărime de 2 500 lei și pentru asistența juridică în sumă de 12 000 lei.

Judecând apelul declarat de către SRL „Alens Exim” în partea respingerii cerințelor cu privire la încasarea cheltuielilor de judecată, instanța de apel determinând raporturile juridice stabilite între părți, reieșind din temeiurile și obiectul acțiunii, cu aplicarea corectă a legii materiale, stabilind circumstanțele care au

importanță pentru soluționarea justă a pricinii și având la bază cumulul de probe prezentate de părți, precum și cadrul legal aplicabil în speță, a considerat apelul neîntemeiate și a menținut hotărârea primei instanțe, concluzionând că întrucât SRL „Alens Exim” nu a contestat hotărârea primei instanțe în partea prin care acțiunea privind încasarea sumei a fost respinsă, hotărârea Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 31 martie 2016 în această parte a devenit irevocabilă prin necontestare, iar SRL „Alens Exim” a pierdut procesul și nu poate pretinde restituirea cheltuielilor de judecată prin prisma art. art. 94, 96 CPC.

Astfel., după cum rezultă din recursul declarat de SRL „Alens Exim”, recurentul invocă dezacordul cu decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe doar în partea ce ține de respingerea cerințelor cu privire la încasarea cheltuielilor de judecată.

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție, verificând legalitatea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe prin prisma criticelor formulate în recurs consideră că concluziile instanțelor ierarhic inferioare cu privire la respingerea pretențiilor din acțiune cu privire la încasarea cheltuielilor de judecată sunt corecte și întemeiate, rezultate din aplicarea corectă a normelor de drept care guvernează raportul juridic litigios.

În susținerea opiniei enunțate, instanța de recurs reține că în conformitate cu art. 94 alin. (1) CPC, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părții care a avut câștig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acțiunea reclamantului a fost admisă parțial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporțional părții admise din pretenții, iar pârâului – proporțional părții respinse din pretențiile reclamantului.

Iar, potrivit art. 96 CPC, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părții care a avut câștig de cauză cheltuielile ei de asistență juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare și rezonabile.

În sensul prevederilor legale enunțate este de înțeles că instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să restituie cheltuielile de judecată, inclusiv cele pentru asistența juridică doar cu condiția ca acestea să fie solicitate de persoana care a avut câștig de cauză.

Însă la caz, după cum corect a apreciat și instanța de apel, SRL „Alenx Exim” nu a avut câștig de cauză, chiar dacă după depunerea cererii de chemare în judecată pârâul SRL „Sigur Art Cons” a achitat benevol suma de 29 522,89 lei, iar reclamantul a refuzat de la cerințele (de bază) înaintate, solicitând doar încasarea cheltuielilor de judecată suportate.

Aceasta deoarece, actele cauzei atestă că prima instanță, soluționând litigiul cu care a fost investită a respins ca neîntemeiate cerințele SRL „Alens Exim” cu privire la încasarea sumei și a admis parțial cerințele cu privire la încasarea cheltuielilor de judecată (f. d. 60-62).

Iar, SRL „Alenx Exim” nefiind de acord hotărârea pronunțată a contestat-o doar în partea respingerii cerințelor cu privire la încasarea cheltuielilor de judecată, în timp ce în partea în care au fost respinse ca neîntemeiate cerințele SRL „Alens Exim” cu privire la încasarea sumei, hotărârea primei instanțe a devenit irevocabilă prin necontestare.

Astfel fiind, este evident că în situația în care prima instanță a respins cerințele principale înaintate de SRL „Alens Exim” cu privire la încasarea sumei, SRL „Alenx Exim” a pierdut procesul și prin prisma prevederilor art. 94 alin. (1), 96 alin.

(1), (2) CPC nu este în drept de a pretinde restituirea cheltuielilor de judecată, inclusiv a cheltuielilor pentru asistența juridică.

Mai mult decât atât, contrar prevederilor potrivit art. art. 118 alin. (1) CPC, care indică că fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel, SRL „Alens Exim” nu a probat prin probe incontestabile și pertinente faptul suportării reale a cheltuielilor de judecată solicitate și nu a prezentat în acest sens nici o dovadă a achitării sumelor pretinse.

În circumstanțele relatate, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție, apreciază critic susținerile recurentului precum că instanța de apel nu a cercetat sub toate aspectele circumstanțele cauzei, deoarece acestea sunt declarative și contravin constatărilor menționate.

În conexiunea celor expuse, instanța de recurs, prin prisma jurisprudenței CEDO și anume cauza Re bait și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995, unde Curtea a menționat că „... art. 6 § 1 al Convenției, nu impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes”, consideră necesar de a respinge și alte argumente invocate în recurs în sensul celor descrise.

Față de cele ce preced și având în vedere faptul că decizia instanței de apel este întemeiată, iar temeiurile invocate de către recurent sunt nejustificate, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și a menține decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a), art. 445 alin. (3) CPC, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ,

decide:

Se respinge recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Alens Exim”, reprezentată de avocatul Durnescu Mihail.

Se menține decizia Curții de Apel Chișinău din 20 septembrie 2016 și hotărârea Judecătorei Botanica mun. Chișinău din 31 martie 2016, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Alens Exim” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Sigur Art Cons” cu privire la încasarea dobânzii de întârziere, penalității și a cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președinte, judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Iurie Bejenaru

Oleg Sternioală

Nicolae Craiu

Tamara Chișca-Doneva